

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai
Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius
info@enmin.lt

2022-07-19 Nr. SH-20
Į 2022-07-01 Nr. (21.2-25 Mr)3-1083

Originalas nebus siunčiamas

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO NR. IX-1565 1, 2, 8, 9, 10, 101, 12, 15, 20, 22, 24, 30, 32, 34, 35, 36, 37 STRAIPSNIŲ, AŠTUNTOJO IR VIENUOLIKTOJO SKIRSNIŲ PAVADINIMO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 82, 102, 291 STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija 2022-07-01 raštu Nr. (21.2-25 Mr)3-1083 suinteresuotiems asmenims teikė Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 1, 2, 8, 9, 10, 101, 12, 15, 20, 22, 24, 30, 32, 34, 35, 36, 37 straipsnių, aštuntojo ir vienuoliktojo skirsnių pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 82, 102, 291 straipsniais įstatymo projektą (toliau – **Įstatymo projektas**) išvadoms gauti.

Šiuo raštu UAB Gren Lietuva (toliau – **GREN**) visos „Gren“ įmonių grupės (UAB Gren Lietuva, UAB Gren Klaipėda, UAB Gren Joniškis, UAB Gren Švenčionys) vardu bei interesais teikia pastabas dėl Įstatymo projekto, kuris, jeigu bus priimtas toks, koks yra siūlomas, turėtų reikšmingą tiesioginę įtaką „Gren“ įmonių grupės, kuri įgyvendina ilgalaikius investicinius projektus, tolimesniam veiklos vykdymui.

Pabrėžiame, kad Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str. nustatyta, jog teisėkūroje vadovaujamas tokiais principais kaip tikslingumo, reiškiančio, kad teisės akto projektas turi būti rengiamas ir teisės aktas priimamas tik tuo atveju, kai siekiamų tikslų negalima pasiekti kitomis priemonėmis. Taip pat nurodomas proporcingumo principas, kuris reiškia, kad pasirinktos teisinio reguliavimo priemonės turi sudaryti kuo mažesnę našą, nevaržyti teisinių santykių subjektų daugiau, negu to reikia teisinio reguliavimo tikslams pasiekti, taip pat nurodomas ir pagarbos asmens teisėms ir laisvėms principas, reiškiantis, kad teisės aktų nuostatos turi užtikrinti ir negali paneigti Konstitucijoje, Europos Sąjungos teisės aktuose, Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse, Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytų asmens teisių ir laisvių, teisėtų interesų.

Toliau pateikiame detalias pastabas pateiktam Įstatymo projektui bei GREN pasiūlymus (įtrauktas arba nubrauktas tekstas raudona spalva) dėl keičiamo teisinio reguliavimo.

(1) Dėl Įstatymo 2 str. 4 d. pakeitimo:

GREN pastaba:

Atkreipiame dėmesį, jog siūlomas pakeitimas sukurtų prielaidas energijos gamybos įrenginiuose pagamintą šilumą laikyti „atliekine“ ir tokiu būdu ją supirkti už nepagrįstai mažą (ne aukciono būdu) kainą. Toks reguliavimas būtų nepagrįstas ir pažeistų energijos gamybos įmonių interesus. Pažymėtina, jog kogeneracinės jėgainės veikia tokiu principu, jog praktiškai visa jų įrenginių pagaminama ar papildomai sukuriamą šilumą ir taip yra efektyviai paskirstoma bei nukreipiama į šilumos tinklą, taigi savo esme atliekinės šilumos kategorija (ir sąvoka) nėra aktuali kogeneracinių jėgainių atveju ir, kaip jau minėta, galėtų sąlygoti įvairias nepagrįstas interpretacijas. Manytina, jog „atliekinės šilumos“ sąvoka ir tokios šilumos panaudojimas bei supirkimas turėtų būti aktualus pirmiausia pramonės įmonių arba paslaugų sektoriuje (prekybos, duomenų centruose ir

pan.), kurios savo veikloje specialiai to nesiekdamos neišvengiamai sukuria šilumą, tačiau dažniausiai jos negeba panaudoti.

GREN siūlymas pakeitimui:

„4. Atliekinė šiluma – ~~pramonės įmonių pramoninės gamybos technologinio proceso metu nepanaudota šilumos energija~~ **pramonės įmonių pramoniniuose ar energijos gamybos įrenginiuose arba paslaugų sektoriuje sukuriamą perteklinę šilumą, kuri, nepatekusi į šilumos tiekimo sistemą, nenaudojama pasklistų ore arba vandenyje.**“

(2) Dėl Įstatymo 2 str. 31 d. pakeitimo:

GREN pastaba:

Atkreipiame dėmesį, jog siūlomas pakeitimas, kuriuo numatoma, jog: „Šilumos aukcionas – šilumos tiekėjo prognozuojamo šilumos kiekio, gaminamo turimuose šilumos gamybos įrenginiuose ir (ar) superkamo iš nepriklausomų šilumos gamintojų pagal aukciono dalyvių pasiūlytą kainą ir aprūpinimo šiluma sistemos technines galimybes, **ir (ar) šilumos gamybos pajėgumų, nustatymo ~~aukciono~~ aukcionų būdu sistema.**“ aukcionai būtų vykdomi ne tik superkamam šilumos kiekiui, bet ir/ar šilumos gamybos pajėgumams, tačiau visiškai nėra aišku, kokie tokių aukcionų veikimo principai, taikymo tvarka. Be to, nėra nei skelbiamos informacijos, nei buvo viešai pristatyta rinkos dalyviams apie šilumos gamybos pajėgumų aukcionų įtaka šilumos sektoriaus veiklai, konkurencinei aplinkai, rinkos dalyvių veiklos rezultatams.

GREN siūlymas pakeitimui:

Įstatymo šioje dalyje nekeisti.

(3) Dėl Įstatymo 10¹ straipsnio 4 dalies pakeitimo

GREN pastaba:

GREN nuomone, keičiant Įstatymo 10¹ straipsnį taip pat siūlytume apsvarstyti ir 4 dalies nuostatas dėl prioritetų eilės pakeitimo, atsižvelgiant į tai, kad deginant atliekas (skirtingai nei naudojant atsinaujinančius energijos išteklius) yra užtikrinama ir kita viešoji funkcija, t. y. tvarkomos komunalinės atliekos, mažinamas atliekų kiekis sąvartynuose. Mūsų nuomone, tokia veikla turėtų užtikrinti racionalų gamtinių išteklių naudojimą, turėtų būti valstybės skatinama pirmesne eile nei energijos gamyba, net jeigu tai yra daroma naudojant atsinaujinančius energijos išteklius, kurie yra riboti. Atitinkamai, siūlytume prioritetą nustatyti pagal eiliškumą, nurodytą žemiau pateiktame 10¹ straipsnio 4 dalies pakeitime.

GREN siūlymas pakeitimui:

„4. Gaminant ir (ar) superkant šilumą, prioritetą teikiamas mažiausiai pasiūlytai kainai. Jeigu siūloma vienoda šilumos kaina, nustatoma ši prioritetų eilė:

1) didelio naudingumo kogeneracijos įrenginiai, ~~naudojantys atsinaujinančius energijos išteklius arba~~ deginantys atliekas;

2) didelio naudingumo kogeneracijos įrenginiai, naudojantys atsinaujinančius energijos išteklius;

~~2)3)~~ bendri šilumos ir elektros gamybos (kogeneracijos) įrenginiai, ~~naudojantys atsinaujinančius energijos išteklius arba~~ deginantys atliekas;

4) bendri šilumos ir elektros gamybos (kogeneracijos) įrenginiai, naudojantys atsinaujinančius energijos išteklius;

~~3)5)~~ šilumos gamybos įrenginiai, ~~naudojantys atsinaujinančius energijos išteklius arba~~ deginantys atliekas;

6) šilumos gamybos įrenginiai, naudojantys atsinaujinančius energijos išteklius;

4) pramonės įmonių įrenginių atliekinė šiluma;

~~5)4)7)~~ didelio naudingumo kogeneracijos įrenginiai;

~~65)8)~~ bendri šilumos ir elektros gamybos (kogeneracijos) įrenginiai;
~~76)9)~~ iškastinio kuro katilinės.“

(4) Dėl Įstatymo 10² straipsnio 4 dalies pakeitimo

GREN pastaba:

GREN nuomone, keičiant Įstatymo 10² straipsnio 4 dalies nuostatos, numatančios, kad „4. Šilumos tiekėjas, sudaręs sąlygas savo nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomais atliekinę šilumą tiekiančiais įrenginiais tiekti atliekinę šilumą į šilumos tiekimo sistemą, turi teisę šią šilumą tiekti šilumos vartotojų poreikiams patenkinti.“ yra neaiškios, perteklinės ir nesusijusios su atliekinės šilumos supirkimo principais.

GREN siūlymas pakeitimui:

Atsisakyti siūlomo Įstatymo 10² straipsnio 4 dalies papildymo.

(5) Dėl Įstatymo 32 straipsnio 16 d. pakeitimo

GREN pastaba:

Pastebėtina, jog Įstatymas nenumato situacijos, kai šilumos tiekėjas turi privatų akcininką, valdantį 50% ar daugiau įmonės akcijų. Atitinkamai Įstatymu turėtų būti numatyta, jog tokiu atveju šilumos metinį pajamų lygį nustato šilumos tiekėjas įmonės įstatuose nustatyta tvarka pagal Šilumos kainų nustatymo metodiką.

GREN siūlymas pakeitimui:

16. Jeigu šilumos tiekėjas, kurio daugiau kaip 1/2 akcijų nuosavybės teise priklauso vienai ar kelioms savivaldybėms ir kuris valdo skirtingose savivaldybėse esančias šilumos tiekimo sistemas, teikia bendrai vieną šilumos pajamų lygį visoms savivaldybėms, šilumos metinį pajamų lygį nustato šilumos tiekėjas įmonės įstatuose nustatyta tvarka, apskaičiavęs jį pagal Šilumos kainų nustatymo metodiką. Šiuo atveju nustatant šilumos metinius pajamų lygius *mutatis mutandis* taikoma šio straipsnio 6, 8, 10, 11, 12, 14 ir 19 dalyse numatyta šilumos metinio pajamų lygio nustatymo procedūra, o savivaldybių tarybos šioje procedūroje nedalyvauja. Šilumos tiekėjo, kurio 1/2 ar daugiau akcijų valdo privatus asmenys, šilumos metinį pajamų lygį nustato šilumos tiekėjas įmonės įstatuose nustatyta tvarka, apskaičiavęs jį pagal Šilumos kainų nustatymo metodiką. Šiuo atveju nustatant šilumos metinius pajamų lygius *mutatis mutandis* taikoma šio straipsnio 6, 8, 10, 11, 12, 14 ir 19 dalyse numatyta šilumos metinio pajamų lygio nustatymo procedūra, o savivaldybių tarybos šioje procedūroje nedalyvauja.

(6) Dėl Įstatymo 37 str. 6 d. keitimo

GREN pastaba:

Nors Įstatymo projektu nėra siūloma keisti Įstatymo 37 str. 6 d., manome, jog reikalinga keisti reguliavimą, įtvirtintą Įstatymo 37 str. 6 d., pagal kurį net ir po šilumos tiekėjo reorganizavimo ar privatizavimo savivaldybės yra įpareigosios išlaikyti nuosavybės teisę į savivaldybių valdomų šilumos tiekėjų akcijas, suteikiančias daugiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime. Mūsų nuomone, galiojantis reguliavimas neskatina privataus verslo investicijų šiame sektoriuje, kadangi verslui nėra užtikrinamos sąlygos priimti esminius sprendimus, susijusius su įmonės valdymu ir veikla.

GREN siūlymas pakeitimui:

6. Reorganizuojant savivaldybių valdomus šilumos tiekėjus ar privatizuojant dalį savivaldybių valdomų šilumos tiekėjų akcijų, savivaldybės užtikrina, kad jų valdomoms įmonėms nuosavybės teise priklausytų šilumos perdavimo tinklai, kuriais realizuojama ne mažiau kaip 10 GWh per metus šilumos ir ne mažiau kaip 30 procentų šilumos vartotojų poreikiams patenkinti reikalingų šilumos gamybos pajėgumų kiekviename tinkle, įskaitant reikalingą šiluminės galios rezervą, ~~ir išlaikę nuosavybės teisę į savivaldybių valdomų šilumos tiekėjų akcijas, suteikiančias daugiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime.~~

UAB Gren Lietuva prašo atsižvelgti į nurodytas pastabas ir pasiūlymus toliau rengiant Įstatymo pakeitimus. Esame pasiruošę ir toliau dalyvauti teikiant pastabas ir pasiūlymus, siekdami pagrįsto, teisėto ir visų šalių interesus atitinkančio teisinio reguliavimo, kurį įtvirtina Šilumos ūkio įstatymas.

Pagarbiai

UAB Gren Lietuva vardu

Fiodor Kozliuk

L.e.p. generalinis direktorius